

golobu, ki je zakopan nekje med ostanki zidovja. Sploh kroži med našim ljudstvom več pripovedk o tej nekako skrivnostno ležeči zapuščini.

Gospod župnik mi je zaupal, da je odkril med raznimi zapiski svojih prednikov kratke beležke o Troštarijevih grobljah. Opis je izpod peresa rajnega bučnega župnika g. Andreja Fekonje, ki je bil na Bučah od leta 1892 do 1899. Gospod je bil pisatelj in se je zanimal za ljudske govornice.

Po povratku mi je izročil g. Jakob listič, na katerem so bile opombe k pripovedkam o grobljah ter opisana rešitev uganke z zlatim golobom.

Leta 1920 v Šoštanju v pokoju umrli pisatelj Andrej Fekonja orisuje »Troštarijeve groblje« takole:

»Ko sem nastopil župnijo Sv. Petra na Bučah, je živel predzadnji Troštari Tona. Pri hiši so samo rekli pri Troštarijevih, pisali so se Brilej.

Iz ust faranov sem slišal, da se je oprijel Brilejev na Zečah priimek Troštariji radi tega, ker je bil njihovevemu ustanovitelju ter pradedu v navadi vzdih: »O, troštari sv. Duha!«

Troštariji so bili strogo ter vzgledno krščanski. Pri hiši so opravljali razne pobožnosti na čast sv. Duha. Nad veliko hrastovo družinsko mizo je plaval razprostrti peruti pozlačen golob. Pritrjen je bil za motvoz, ta okoli škripca na stropu in proti vratom. Pri vstopu skozi vrata se je spustilo znamenje sv. Duha tik nad mizo. Na sveti večer je snel hišni gospodar goloba, ga očedil in od 11. ure do polnoči je blagoslavljal z njim hišo, hleve, žitne shrambe in sploh celo imetje. Po župniji so govorili o posebno skrivnostnem blagoslovu, ki ga prikriva širši javnosti Troštarijev zlati golob.

Moj dobri znanec in predzadnji Troštari Anton je bil že bolj star in je imel enega sina. Ko sem pastiroval tretje leto na Bučah, se je dedec prehladil. Poklicali so me, da sem ga previdel. Ko sva bila gotova, je bolnik sedel na postelj in namignil domačim, naj naju pustijo sama.

Pozlačenega goloba nad mizo sem moral sneti z motvoza in ga dati gospodarju. Golob je bil izredno velik in mojstersko delo, ki bi bilo v ponos najlepši cerkvi. Troštari je vzel sv. Duha v roke in mi rekel:

»Gospod, gotovo ste že slišali marsikaj o tem blagoslovitelju naše hiše!«

Ko sem vprašanje prikinil, je nadaljeval:

»Ta zlati golob že plava nad to mizo gotovo nad 100 let. Kateri Troštari in odkod ga je prinesel k hiši, mi ni znano. Res je tudi, da je na tem imetju že od nekdanj očitni blagoslov božji. Vsi moji predniki so se zahvaljevali za srečo sv. Duha, ki ga predstavlja ta le pozlačen golob.

Na smrtni postelji mi je izročil moj rajni oče to dedščino blagoslova pod prisego, s katero sem se zavezal, da bom troštarija sv. Duha vsako leto na sveto noč lastnoročno očedil in z njim blagoslovil hišo ter imetje.

Tu le pod peruti je skrivno predalce. Iz tega sem moral potegniti tudi papir in ga nositi med blagoslavljanjem v žepu. Po opravljeni pobožnosti sem vtaknil papir po skrivoma na staro mesto. Oče mi je zabičal, da je v molitvi na papirju ključ do sreče pri Troštarijih. Ker sem sedaj jaz na potu k pradedom, bi le rad znal pred izročitvijo goloba sinu, kaj prav za prav pomenijo meni nerazumljive besede čudodelne molitve.

Stari je odprl predalček na golobu, izvlekel v štorček zviti papir in ga razgrnil pred mene. Bil je kos zvitega pergamenta (oslovska koža), in na njem lepo v latinščini napisane besede:

Oltar sem napravil podpisani mojster. Sv. Duha za vrh oltarja je mojstersko izrezljal moj 17letni sin, ki je bil s tem delom sprejet med pomočnike.

Celje, leta 1665.

Podpis mojstra: Nečitljiv.

Bolnik je omahnil začudeno na zglavnik in šepnil: »Po tej razlagi me prav nič ne peče, ker sem Vam zaupal skrivnost z vsebino predalca v golobu, katero bi bil moral po razodetju sinu odnesti prednikom v večnost.«

Tolmačil sem še bolniku, da je golob s kakega starega oltarja, ki je bil zamenjan z novim in prestavljen med nepotrebno cerkveno šaro na podstrešje.

Predzadnjega Troštarija smo pokopali še taisto zimo. Njegov sin ter naslednik je bil že oženjen, ko mu je umrl oče. Resnica je in to sem doživel kot dušni pastir sam, da je zginit s smrtjo predzadnjega Troštarija s tega tako imovitega kmečkega doma več nego 100letni blagoslov.

Zadnjemu Troštariju je pobrala na spomlad po očetovi smrti kužna bolezen živino.

Leto 1895 je bilo leto potresov, vremenskih nezgod ter nesreč. Prvi po-

letni blisk ter grom nad bučko faro sta upepelila omenjenega leta Troštarijevo do nekaj ostankov zidov. Žrtev strele je postala tudi mlada Trošterca, ki je bila ob času udara v kuhinji. Iz obupa je prodal zadnji Troštari po pobegu blagoslova preostalo imetje in utekel za novo srečo v Ameriko.

Iz nezgod, ki so zagrmle nad Troštarijevo in jo uničile, so se rodile kmalu iz ljudske domišljije te le pripovedke:

Pred več nego sto leti je našel eden od Troštarijev čudežnega goloba, ki je bil poln zlata in dragocenih biserov. Od tod začetek bogastva, ki se razteza na eni posesti preko 100 let. Izobilje ter sreča spremljata Troštarije, dokler ni izdana skrivnost. Izdajstvo maščuje strela iz jasnega in pokoplje čudodelnega goloba globoko pod groblje. Zatega goloba sreče bi izkopal izpod Troštarijevih grobelj oni, ki bi nabral v Janžev noči praprotovega semena na čisti belo ruto. S to ruto s semenom bi moral dokopati do goloba na grobljah v sveti noči med 11. uro in polnočjo.

Razne starejše osebe so videle v bolj tajinstvenih nočeh skrivnostnega goloba, kako je frfotal v čarobni svetlobi nad grobljami.

Tem ljudskim pripovedkam enakih se bo rodilo tekom desetletij bog zna koliko.

Na celem govorjenju naroda je toliko resnice, da se ne upa nikdo v noči mimo Troštarijeve groblje, najmanj pa je pričakovati, da bi se lotil kdo kopanja za zlatim golobom na sveto noč med 11. uro in polnočjo.

To je vsebina Fekonjevih beležk o Troštarijevih grobljah. Danes govorijo ljudje daleč na okrog bogzna kaj vse o prikaznih nad žalostnimi ostanki nekdanje sreče in bogastva.

Marsikateri od radovednežev se je že odpravljal v besedah na izkop zatega Troštarijevega goloba, ki bo imel v resnici mir pred iskalci od nebeške strele zakopane sreče.

GOSPODARSTVO

Demagogija z davki!

Ni višje lumparije, kakor jo sedaj uganjajo liberalci z vpitjem o davkih. Mislijo, da bodo s to struno vneli ljudi za sebe, ko so se že vse strune na njihovi radičevski tamburici že potrgali. Naj se utrga še ta!

Tudi demokrati morajo davek plačevati!

Ne samo, da se je davčno vprašanje uredilo z enotnim davčnim zakonom, ki stopi sedaj v veljavo, ampak se je pri tem gledalo tudi na to, da bo Slovenija v davkih razbremenjena. Letos je v Sloveniji predpisanih davkov za 12.900.000 Din manj kot lani. Odpadla je že dohodnina,

delavcem se je izpremenil in znižal ročni davek v uslužbenski. Sedaj pa je začelo liberalno časopisje vpiti zaradi visokih davkov, ki baje zadenejo meščane. Res so se tu pri bogatejših in boljše plačanih davki zvišali, pa ti, ki imajo po 6000 Din in še višje mesečne plače, lahko nekaj več plačujejo. Liberalni časopisi so seveda za te svoje bogataše morali zagovati krič. Prav bi pa bilo, da bi isto časno tudi povedali, kako liberalni veljaki plačujejo davke. Neki šnopsfabrikant v Sisku, Teslič, ki ni štedil za Pribečevičeve shode, je na davkih dolžen 11 milijonov Din. Sedaj so seveda rekli, da mora tudi on plačati, kar je dolžen. To je oni vzrok, zakaj sedaj tako vpijejo. Tudi demokrati morajo davek plačevati.

Beseda davčnim uradom.

Da so davkoplačevalci večkrat nevoljni zaradi davkov, ni vzrok to, da

se davek pobira, ampak nastopanje davčnih uradov je velikokrat nepravilno. Začeli smo zadevo bolj zasledovati in ugotovili, da nekateri namenoma ljudi sekirajo, da bi jih — spravili v nevoljo zoper našo vlado. To so storili javno, na tihem pa so se postavili tudi zoper naše liste. Mi povemo sledeče:

Gostilničarji naj se nikar ne spozabijo. Dobro vemo, da gostilničarji leh davkov ne plačujejo, ampak oni, ki pišejo. Pri tem pa se navadno tako zgodi, da se vino podraži za 1 ali 2 Din, čeprav je davka — le 50 para.

Dovoljujemo si tem potom javno povedati to-le besedo davčnim uradom: Ako hočete, da narod rad vrši svojo državniško dolžnost plačevanja davkov, tedaj mu pojdite na roko. In poslušajte pravilno! Zakaj se izterja na milijone več davkov, kakor pa so predpisani? Zakaj se tolikrat izdajo položnice z veliko višjimi zneski, kakor pa je to dejansko upravičeno? Ne bomo grozili, toda dolžni smo povedati, da naj v tem oziru vladav bodoče red, pa si bomo dobri, sicer pa ne!

Bojkot gostilničarjev — radi davkov

Liberalci so hoteli ta mesec izriniti v to, da so gostilničarje nahujskali, češ, zakaj se ne uprete temu, ko občine in oblast nalagajo davek na alkohol. In res so gostilničarji nasedli. V svojem strokovnem listu so se postavili proti kisli vodi iz Rogaške Slatine.

Kar pa zadeva kisle vode iz Rogaške Slatine, pa povemo to-le: Če jo mi zahtevamo in nam z njo ne postrežete, dobro, saj vsi se tega ne bodo držali, bomo šli pa tja, kjer jo imajo. Zahtevali pa bomo povsod — Rogaško Slatino, zato si jo že kar hitro naročite, da ne pridete v zadrego!

In naše časopise boste ven vrgli! Bomo že opazili to in bomo pravočasno tudi — objavili. Ostalo si lahko mislite sami!

*

Gospodarska obvestila.

Občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva na Vurbergu se vrši v nedeljo, dne 23. dec., in sicer po zborovanju SLS. Kakor se je letos pokazalo, nam naši sadosnosniki prinesejo lepe denarce, torej se vsi prijatelji sadjereje vabijo na občni zbor, kjer se bo slišalo marsikaj podučnega.

Sadjarska in vrtnarska podružnica za konjiški okraj ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 30. t. m., ob 3. uri popoldne v šoli v Čadramu z običajnim dnevnim redom. Vsi člani in nečlani, ki se za sadjerejo zanimajo, se vabijo, da se zborovanja polnoštevilno in sigurno udeležijo. Po zborovanju bo predaval kmetijski referent iz Konjic o sadjarstvu.

Občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v Celju se vrši v nedeljo, dne 30. decembra,

v gostilniških prostorih Narodnega doma ob 9. uri popoldne z običajnim dnevnim redom in s predavanjem o sadjarstvu.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Mozirju priredi na dan sv. Štefana po jutranji sv. maši v prostorih Kolenčeve gostilne predavanje iz sadjarstva. Ob enem se vrši občni zbor, kjer se bodo sprejemali tudi novi člani. Sadjarji, ne zamudimo nobene prilike, kjer se lahko kaj naučimo ter se predavanja udeležimo v prav lepem številu! Treba nam je vedno več strokovne izobrazbe!

DOPISI

Marenberg. Tudi v našem obmejnem trgu se je proslavila desetletnica obstoja države nepričakovano slovesno. Združene organizacije so to storile, oziroma pripravile. Na večer dne 30. novembra, se je ob udeležbi velikega števila gasilcev iz Vuhreda in nekaj iz Marenberga ob sodelovanju domače godbe in velikega števila prebivalstva izvršila bakljada po trgu. Streljanje s topi in spuščanje raket je svečanost zelo povzdignilo. Okrog 600 malih zastavic in kakih 15 velikih je bilo izvešenih. Med obhodom so bila razsvetljena vsa okna. Po obhodu se je odigrala Nučičeva dramska slika iz svetovne vojne »Orkan«, ki je izvrstno uspela. Na pokazanem uspehu te v zelo kratkem času nastudirane igre je vsem igralcem čestitati, pred vsem pa cenj. učitelstvu in gospodu šolskemu upravitelju Lešniku, ki je igro režiral. Dne 1. decembra je bila ob 9. uri sv. maša, pri kateri je pel poseben pevski zbor pod vodstvom g. Valentina Stangelja kar naj bolje. Po sv. maši je bila v dvorani g. Brudermana ob popolnoma zasedeni dvorani jako lepa šolska prireditev, ki ni pokazala samo uspeha našega učiteljstva, temveč je popolno jamstvo, da ima Marenberg pričakovati v kratkem v narodnem oziru najboljši napredek. Mimogrede omenimo, da je občinski svet sklenil, da se bakljade in igre »Orkan« ne udeležijo in se tudi ni udeležil. Dne 1. decembra je bila v občinski sobi slavnostna seja, pri kateri je imel gospod župan Wrentschur kratek slavnostni govor v nemškem jeziku.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Desetletnico našega državnega zedinjenja je lepo proslavilo naš Kat. prosvetno društvo. Poleg izbranega petja so se vrstile deklaracije, govor dijaka-domačina ter prav poseben nastop deklet v dramski bajki »Raj na zemlji«. — V Župečevsi je po večletnem hiranju umrl Anton Crnko, vrl naš kmet, ki je bil skozi dolga desetletja zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Naj v miru počiva! — Makolski avtobus za zvezo Poljčane—Ptuj izpolnjuje tukaj resno potrebo; saj je pri nas večkrat celo nevarno natrpan ali pa celo mora pustiti naše ljudi, ki bi radi šli z njim zdrknili v Ptuj.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Proslave desetletnice naše države v Mariboru se je od nas udeležilo 60 ljudi, samo na velikem avtu se jih je pripeljalo 40. Bile so zastopane vse organizacije. Dekliškega prosvetnega tečaja se je udeležilo od nas 11 deklet. Z veličastno slavnostjo smo bili vsi zelo zadovoljni. — V nedeljo, dne 2. decembra, smo doma obhajali slavnost desetletnice v naši dvorani. Vse točke vzporeda: 2 moška zbor, 2 mešana zbor, 2 deklaracije, slavnostni govor, orliška simbolična vaja: »Oj Doberdoba« in igra: »Slovenska sanja«, ki so jo predstavljali naši Orli, so nas zelo

okrepile v ljubezni do naše krasne jugoslovanske države. V njej in edino v njej nam je zagotovljen obstanek. Spominjali smo se seveda tudi naših zaslužnih bratov v Italiji, na Koroškem in na Ogrskem. — V pondeljek, dne 10. decembra, smo pokopali najstarejšega moža v župniji, prevžitkarja Jakoba Kocbek. Umrl je v 90. letu svoje starosti. Zadnji terek smo zopet pričeli rekrutni tečaj za naše letošnje vojaške novince. Imeli bodo vsak terek zvečer ob 6. do 9. ure predavanje in vojaško telovadbo. Naši vojaki so bili s prvima dvema tečajema zelo zadovoljni, gotovo bodo tudi s tretjim.

Sv. Bolfank v Slov. gor. Avtopromet je v polnem teku. Le žal, da je voz mnogokrat skoro prazen. Potrebno pa se nam zdi podjetje opozoriti na nedostatek v izmeri dajave med nekaterimi postajami, ker se cene ne ujemajo z resnično razdaljo med gotovimi postajami. Pričakovali bi tudi nekoliko večjo brzino, kajti za progo St. Lenart—Ptuj je vendar dveurno vožnja malo predolga. Živimo pa v nadi, da se bo vse promet glede točnejše izmere razdalj, pocenitve prtljage in večje brzine izboljšal. Agitacija za časopise tudi dobro napreduje. Beležimo lahko večjo število novih naročnikov. Statistiko o celokupnem časopisju bomo podali po novem letu. — Govori se, da nas bo Prosvetno društvo za Božič razveselilo z novo predstavo »Lovski tat«. Bomo videli! Razglašeno bo pravočasno. — Poročamo, da je gospodu Francu Šketa, posestniku v Bišu, pogorela vinskičarija v Zavrhu. Škoda precejšnja.

Bukovci nižje Ptuja. Dne 9. t. m. je bil blagoslovljen nov veličasten križ, katerega sta dala postaviti Janez in Terezija Meznarič v spomin rešitve in ozdravitve. Po slovesni blagoslovitvi so se vsi od blizu in daleč skupaj zbrali pri pošteno veseli zabavi spomnili tudi na naše bodoče dušne pastirje in darovali 150 Din za novo bogoslovje v Mariboru.

Sv. Ana v Slov. gor. Ob slavnostni desetletnici naše mlade, troimenske države je bil na predlog gospoda notranjega ministra dr. Anton Korošca med drugimi tudi iz naše župnije odlikovan za zasluge pri ujedinenju z redom sv. Save 5. razreda, gospod Blaž Urbanič, posestnik na Ščavnici. Po pravici mu pristojno visoko odlikovanje, zakaj veliko je pretrpel ob prevratu, ko je bil postavljen za gerenta, z življenjem ni bil varen ne on in ne njegovi domači. A on je vse potrpežljivo prenašal in Bog ga ni zapustil, kričarji in hujskači so morali utihneti, mnogi že ne vedo kam domov, a naš Blaž še vedno vzorno gospodari na lepem posestvu. Da je naš odlikovanec priljubljen in zvest, priča to, da že šest let vzorno vodi kot načelnik Posojilno društvo in Kmetijsko podružnico, ob enem je ves čas tudi v občinskem odboru. Od početka ustanovitve Kat. prosvetnega društva je njega agilen član in priljubljen igralec, je pri zidavi našega Katoliškega doma mnogo zastojnskih voženj napravil in tudi drugače gmotno in materijelno mnogo pomagal, bodi v njegovo čast povedano. Iskreno se vsi dobri župljani radujemo in kličemo našemu Blažu krepak: Bog živi!

St. Vid p. Valdeku. Letos so smreke polne štoržev in marsikateri dinar bo padel v žep pridnih obiralcev. Ko je v terek teden peljal 33letni posestnik iz St. Vida Jan. Sešel svojemu prijatelju poln voz štoržev v Mislinje, se je smrtno ponesrečil. Konj ga je brcnil v trebuh, da je čez par ur izdihnil. Zapuščena žena in malega otroka. Bil je vedno zvest pristaš SLS in naročnik »Slov. Gospodarja«.

Gornja Radgona. Naš Miklavž, ki se je prikazal starim in mladim v društveni dvorani, nara je razodel veselo dejstvo, da naša Posojilnica krepko deluje v blagor naše